

АНОТАЦІЯ

Вовченко О.В. Вплив інноваційної діяльності у промисловості України на економічну безпеку держави. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. – Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК», Київ, 2019.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню теоретичних основ суті і місця економічної безпеки в загальній системі національної безпеки держави, розробці та обґрунтуванню наукових і практичних рекомендацій щодо забезпечення економічної безпеки держави з урахуванням інноваційної діяльності в промисловості України.

Узагальнено теоретичні підходи до змісту поняття «національна безпека держави» і виділено економічну безпеку як окремий структурний елемент, який визначено як пріоритетний національний інтерес. Виокремлено фактори впливу інтелектуального потенціалу на економічну безпеку держави в умовах інноваційного розвитку. Здійснено теоретичне узагальнення сутності поняття інноваційної діяльності в промисловості в контексті забезпечення економічної безпеки держави.

Здійснено оцінку рівня економічної безпеки держави та аналіз інноваційної діяльності у промисловості України. Розроблено економіко-математичну прогнозну модель впливу інвестиційно-інноваційної безпеки на економічну, яку доцільно застосовувати у процесі аналізу стану та оцінки економічної безпеки держави. Як висновок, побудовано логіко-концептуальну модель забезпечення економічної безпеки України з урахуванням інноваційної діяльності в промисловості, яка охоплює інноваційний потенціал держави, національні інтереси та інтереси громадян України. Досліджено досвід зарубіжної та вітчизняної політики в сфері

промислової інноваційної діяльності для розроблення практичних рекомендацій, спрямованих на забезпечення економічної безпеки країни і зміну державної політики в даній сфері.

Визначено, що в даний час особливої підтримки потребують розробки за напрямками нанотехнологій і наноматеріалів, які мають широкий спектр застосування як для оборонно-промислового комплексу, так і для мирних технологій. Запропоновано інструменти для формування та реалізації інноваційної політики, що має безпосередній вплив на економічну безпеку держави. Надано рекомендації щодо вдосконалення законодавчої бази в сфері економічної безпеки з урахуванням фактора інноваційної діяльності в промисловості України. Реалізація даних рекомендацій сприятиме забезпеченню ефективного функціонування та інноваційного розвитку промислових підприємств, допоможе у вирішенні сновних завдань системи економічної безпеки країни.

Ключові слова: економічна безпека держави, інноваційна діяльність, Стратегія національної безпеки, державна інноваційна політика, національна безпека держави.

АННОТАЦИЯ

Вовченко Е.В. Влияние инновационной деятельности в промышленности Украины на экономическую безопасность государства. – Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.00.03 – экономика и управление национальным хозяйством. – Высшее учебное заведение «Университет экономики и права «КРОК», Киев, 2019.

В диссертационной работе рассмотрены вопросы теоретических основ сути и места экономической безопасности в общей системе национальной безопасности государства, разработка и обоснование научных и

практических рекомендаций по обеспечению экономической безопасности государства с учетом инновационной деятельности в промышленности Украины.

Обобщены теоретические подходы к содержанию понятия «национальная безопасность государства» и выделено экономическую безопасность как отдельный структурный элемент. Определена сущность экономической безопасности государства как приоритетный национальный интерес, для обеспечения которой используются не силовые пути защиты интересов и ценностей, а положенная в их основу инновационная деятельность. Определены факторы влияния интеллектуального потенциала на экономическую безопасность государства в условиях инновационного развития. В диссертации осуществлено теоретическое обобщение сущности понятия инновационной деятельности в промышленности в контексте обеспечения экономической безопасности государства, определены основные последствия инноваций, которые возникают в процессе обеспечения экономической безопасности средствами инновационного развития.

Проведенная оценка состояния экономической безопасности Украины показала, что интегральный показатель экономической безопасности государства находился в зоне неудовлетворительного уровня. Инвестиционно-инновационная безопасность в течение анализируемого периода постоянно находится в опасной зоне. Определены причины такой ситуации: неблагоприятный инвестиционный климат, военные действия на востоке страны и неопределенные перспективы экономического роста на фоне значительного уровня коррупции. На основе проведенного анализа зависимости инвестиционно-инновационной составляющей и экономической безопасности построена экономико-математическая модель, которая показывает прямую связь между исследуемыми показателями. Также модель позволила осуществить прогноз данных показателей, который подтвердил зависимость. Как вывод, была построена логико-концептуальная модель обеспечения экономической безопасности Украины с учетом инновационной

деятельности в промышленности, которая охватывает инновационный потенциал государства, национальные интересы и интересы граждан Украины. Определено, что важную роль в этом процессе играет именно государственная политика, которая предусматривает от правительственных структур и политической элиты разработки модели развития, концептуальных ее основ и средств их внедрения.

Определено, что в настоящее время в особой поддержке нуждаются разработки по направлениям нанотехнологий и наноматериалов, которые имеют широкий спектр применения как для оборонно-промышленного комплекса, так и для мирных технологий. Обоснованы основные препятствия в сфере инновационного развития: несогласованность и бессистемность государственной политики; ограниченное финансовое обеспечение существующих государственных программ, научной и научно-технической деятельности в Украине; отсутствие организационной и финансовой поддержки инновационных предприятий. Разработаны рекомендации по совершенствованию законодательной базы в сфере экономической безопасности с учетом фактора инновационной деятельности в промышленности Украины. Реализация данных рекомендаций будет способствовать обеспечению эффективного функционирования и инновационного развития промышленных предприятий, поможет в решении таких задач системы экономической безопасности страны, как экономический рост, сокращение государственного долга и бюджетного дефицита, снижение инфляции, уменьшение безработицы, повышение уровня жизни и социальной защиты населения.

Ключевые слова: экономическая безопасность государства, инновационная деятельность, Стратегия национальной безопасности, государственная инновационная политика, национальная безопасность государства.

ABSTRACT

Vovchenko O.V. Influence of innovative activity in the industry of Ukraine on the economic security of the state. – Qualifying scientific work as a manuscript.

Dissertation for a Candidate Degree in Economics (PhD), specialty 08.00.03 – Economics and Management of National Economy (Economic Sciences). – Higher Educational Establishment «University of Economics and Law «KROK», Kyiv, 2019.

The dissertation deals with the research of theoretical bases of the essence and place of economic security in the general system of national security of the state, development and substantiation of scientific and practical recommendations on ensuring the economic security of the state taking into account innovative activity in the industry of Ukraine.

Theoretical approaches to the content of the concept of «national security of the state» are generalized and economic security is singled out as a separate structural element, which is defined as a priority national interest. The factors of influence of intellectual potential on the economic security of the state in the conditions of innovative development are distinguished. The theoretical generalization of the essence of the concept of innovative activity in the industry in the context of ensuring the economic security of the state is carried out.

The evaluation of the state of economic security of Ukraine and the analysis of innovative activity in the industry of Ukraine were carried out. The economic and mathematical forecast model of the impact of investment and innovation security on the economic one, which is appropriate to be used in the process of analysis of the state and assessment of economic security of the state. In conclusion, a logical conceptual model of ensuring the economic security of Ukraine was taken into account taking into account innovative activity in the industry, which encompasses the innovative potential of the state, national interests and interests of Ukrainian citizens. The experience of foreign and domestic policy in the field of industrial innovative activity is investigated to develop practical

recommendations aimed at ensuring the economic security of the country and changing state policy in this field.

It is determined that at present special support is needed for the development of nanotechnology and nanomaterials, which have a wide range of applications for both the defense-industrial complex and for peaceful technologies. The tools for the formation and implementation of innovation policy that have a direct impact on the economic security of the state are offered. Recommendations are given on improving the legislative framework in the field of economic security, taking into account the factor of innovative activity in the industry of Ukraine. The implementation of these recommendations will help to ensure the efficient functioning and innovative development of industrial enterprises, will help in solving the main tasks of the country's economic security system.

Keywords: economic security of the state, innovative activity, National Security Strategy, state innovation policy, national security of the state.